

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

De Raad van de gemeente Urk
Postbus 77
8320 AB URK

Verzenddatum
13 december 2018

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2315775

Onderwerp

Toezichtbrief IBT (Interbestuurlijk Toezicht) FT (Financieel Toezicht)
2019 Urk

Geachte leden van de raad,

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over de financiële toezichtvorm 2019 en de overige toezichtbevindingen, die voortvloeien uit het convenant IBT (Interbestuurlijk Toezicht) FT (Financieel Toezicht). Onze aandacht in deze gaat uit naar:

- de naleving van de afspraken IBT FT
- de jaarrekening 2017 inclusief de bevindingen van de accountant
- de financiële ontwikkeling met betrekking tot het sociaal domein
- de begrotings-, schuld- en weerstandspositie o.b.v. de begroting 2019

Uw college ontvangt een kopie van deze brief.

Convenant IBT FT

Uw gemeente heeft in 2015 de bestuursovereenkomst IBT (mede)vastgesteld, waarvan het IBT FT deel van uit maakt. Met als doel het verbeteren van de verslaggeving vanuit het college aan de raad over de financiële positie, waardoor het horizontale toezicht van de raad wordt versterkt en het verticale toezicht vanuit de provincie op afstand kan plaatsvinden. Kengetallen vormen een belangrijk onderdeel van het IBT FT model en zijn ingedeeld in drie pijlers: begrotings-, schuld- en weerstandspositie (zie de bestuursovereenkomst IBT). Het beeld van de ontwikkeling per pijler mede in onderlinge samenhang bepaalt welk toezichtregime het college van Gedeputeerde Staten aan uw gemeente toekent. Uw gemeente heeft een separate paragraaf IBT opgenomen in zowel de jaarrekening 2017 als de begroting 2019. U gaat aan de hand van kengetallen nader in op de financiële positie en geeft een cijfermatig beeld voor de komende vier jaar. In de jaarrekening 2017 en begroting 2019-2022 is een overzicht structurele en incidentele baten en lasten opgenomen. Het overzicht kan nog worden verbeterd. De toelichting is kwalitatief op orde en conform de afspraak van het bestuursovereenkomst IBT FT.

Bestuurlijk gesprek

Er heeft in 2018 uit hoofde van het IBT FT een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden, waarbij uw gemeente (onder meer) de volgende aandachtspunten heeft aangegeven. Deze aandachtspunten zijn nader toegelicht in uw (meerjaren)begroting.

- In 2018 wordt nieuw vreemd vermogen aangetrokken mede om het moment van lage rente te benutten
- Uw gemeente wil gaandeweg aansturen op lagere woonlasten
- de ontwikkelingen bij de grondexploitaties beïnvloeden in belangrijke mate de financiële kengetallen van Urk.

Jaarrekening 2017 en accountantsverslag

De accountant heeft op 21 juni 2018 een goedkeurende controleverklaring afgegeven over 2017 voor getrouwheid en rechtmatigheid. De raad heeft de jaarrekening inclusief accountantsverklaring op 5 juli 2018 vastgesteld. De aanlevering van de jaarrekening 2017 inclusief bijbehorende stukken zijn door het college voor de reguliere aanlevertermijn van 15 juli aan GS aangeleverd (10 juli 2018). De accountant heeft in haar verslag van bevindingen aangegeven dat uw gemeente de voor 2017 van toepassing zijnde wettelijke verslaggevingsregels (BBV) heeft nageleefd. Uw gemeente heeft in 2017 een positief saldo voor bestemming van ca. € 3,9 mln. gerealiseerd (€ 0,3 mln. na bestemming). Met een van de voornaamste oorzaken de incidentele winst uit het grondbedrijf (€ 4,1 mln.).

Begrotingspositie

De raad heeft de begroting 2019 op 8 november 2018 vastgesteld. De aanlevering van de begroting 2019 inclusief bijbehorende stukken zijn door het college voor de reguliere aanlevertermijn van 15 november 2018 aan GS aangeleverd (9 november 2018). Uw begroting 2019 en het meerjarenperspectief 2020 - 2022 laat op totaal niveau een structureel sluitend saldo zien met uitzondering van 2021 (ongunstig). De uitgangspunten van het coalitieakkoord zijn grotendeels in de (meerjaren)begroting verwerkt. Er zijn geen taakstellingen in de (meerjaren)begroting opgenomen. Uw gemeente gaat behoudend om met het ramen van de ruimte in de algemene uitkering als gevolg van evt. onderbesteding BTW compensatiefonds (in lijn met het advies van de provincie) op basis van de meicirculaire 2018. De decentralisatie uitkering van het sociaal domein worden vanaf 2019 budgetneutraal verwerkt in de algemene uitkering (niet meer apart gelabeld als decentralisatie uitkering). Op basis van de uitkomsten van het lopende onderzoek worden de verdeelmaatstaven sociaal domein herzien vanaf begroting 2021 (meicirculaire 2020). Daarnaast zal ook de andere ca. 50% van de algemene uitkering vanaf 2021 worden herverdeeld. Uw gemeente heeft de lasten sociaal domein reëel geraamd op basis van de werkelijke lastenniveau's in 2017 en 2018. In het najaar 2018 kwam evenwel naar voren dat de lasten sociaal domein hoger uitkomen dan in de (meerjaren)begroting 2019-2022 is verwerkt. Na verder onderzoek zal in 2019 evt. de begroting 2019 hierop worden aangepast. Uw gemeente heeft een reserve sociaal domein opgebouwd van ruim € 5 mln.

Tabel ontwikkeling lasten sociaal domein

URK	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroot 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten sociaal domein	14.095	15.537	15.441	15.410	15.522	15.431

Uw gemeente hanteert bij het opstellen van het financieel perspectief de septembercirculaire 2018, wat consistent is ten opzichte van voorgaand jaar. Uw woonlasten liggen boven het landelijk gemiddeld niveau en in 2018 boven de FT signaleringgrenzen (122%) (ongunstig). Uw beleid is evenwel in komende jaren het niveau woonlasten te verlagen.

Schuldpositie

De netto schuldquote (BBV) is in 2017 verder afgenomen tot 72% (eind 2016 ca. 80%). Deze zal naar uw verwachting in 2020 weer toenemen tot ca. 156% en in de jaren daarna weer kan dalen. De financiering van de aankoop van de gronden Schokkerhoek (€ 25 mln.) is hiervoor de verklaring. De schuldpositie is in 2017 gunstig, maar valt in het (meerjaren)perspectief niet binnen de door FT gehanteerde signaleringswaarden.

Weerstandpositie

De solvabiliteitsratio (BBV) van uw gemeente is in 2017 gestegen tot 36%. Naar uw verwachting zal de solvabiliteit in het (meerjaren)perspectief afnemen tot ca. 31% (neutraal). De weerstandpositie is in de jaarrekening 2017 verder versterkt (eigen vermogen nam toe met € 3,9 mln.). In uw begroting 2019 bedraagt de weerstandsratio algemene dienst ca 4,3 en voldoet hiermee ruimschoots aan uw kader (0,9 tot 1,1). De grondratio (investering in het grondbedrijf als percentage van de totale baten) bedroeg in 2017 nog ca. 37% en zal naar uw verwachting, voornamelijk als gevolg van de grondaankopen Schokkerhoek, in het (meerjaren)perspectief toenemen tot 76% in 2020 (ongunstig, boven de BBV-signaleringsgrens) om vervolgens daarna weer af te nemen.

Conclusie en toezichtregime IBT FT

Urk valt voor het komende jaar, met inachtneming van art. 203 van de Gemeentewet, onder repressief toezicht met de kleur oranje. Dit betekent dat uw begroting en de begrotingswijzigingen daarop geen goedkeuring van het college van GS behoeven. Wel houdt dit in dat het bestuurlijk overleg over het IBT FT wordt voortgezet. Voor meer Informatie wordt verwezen naar de Inhoud van het convenant IBT FT.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

Drs. T. van der Wal

J.N.J. Appelman

DASH BOARD FINANCIËLE POSITIE						W	W	W	W	P	PB	MJR	MJR	MJR
Urk		gunstig	neutraal	ongunstig	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
BEGROTING														
1	Woonlasten (mpph) / woonlasten (mpph)(landelijk gem.) (BBV)	<95%	>95% en <105%	>105%	113%	114%	111%	118%	122%					
2	Structurele exploitatie ruimte (na inzet reserves) (% baten) (BBV)	>0%	=0%	<0%	1,3%	0,6%	11,9%	3,7%	0,8%	0,6%	0,0%	-0,1%	0,0%	
3	Verschil jaarrekening en primaire begroting (voor inzet reserves) (% baten)	<5% en >-5%		>5% en <-5%	9,1%	4,6%	16,5%	7,1%	0,6%					
SCHULDPOSITIE														
1	Netto schuld quote (BBV)	<90%	>90% en <130%	>130%	147%	134%	80%	72%	118%	129%	156%	121%	107%	
2	Netto schuld quote (minus verstrekte leningen) (BBV)	<90%	>90% en <130%	>130%	103%	103%	72%	66%	112%	122%	149%	115%	101%	
3	Debt ratio	<50%	>50% en <80%	>80%	69%	68%	59%	53%	64%	62%	66%	64%	61%	
4	Netto schuld per inwoner	abs			2.970	2.998	1.865	2.086						
WEERSTANDSVERMOGEN														
1	Weerstandratio (incidenteel)	abs	=1,0	<1,0	1,2	1,5	1,5	4,6	3,3	4,3				
2	Weerstandratio (structureel)	abs	>1,0	<1,0	0,7	1,2	1,2							
3	Solvabiliteit (BBV)	%	>50%	<20%	23%	23%	32%	36%	29%	31%	28%	29%	31%	
4	Grondexploitatie (BBV) (voorraad / totale baten) (BBV)	%	>20% en <35%	>35%	41%	27%	25%	37%	54%	61%	76%	57%	45%	